

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра німецької філології

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Іваницьок С. В.

Протокол № 2 від «17» жовтня 2018 р.

№1710201816

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни

ОСНОВНА ІНОЗЕМНА МОВА

підготовки	магістра
спеціальності	035 Філологія
освітньої програми	Мова і література (німецька). Переклад.

Луцьк – 2018

Програма навчальної дисципліни «Основна іноземна мова» підготовки магістра, галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія, за освітньою програмою Мова і література (німецька). Переклад.

Розробник: канд. філол. наук, доцент Лисецька Наталія Григорівна

Рецензент: канд. філол. наук, доцент Зубач О. А.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри німецької філології
протокол № 1 від 30.08.2018 р.

Завідувач кафедри: проф. Застровська С.О.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету іноземної філології
протокол № 1 від 13.09.2018 р.

Голова науково-методичної комісії факультету доц. Павлюк А.Б.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни подається згідно з навчальним планом спеціальності і представлено у вигляді таблиці 1.

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (німецька). Переклад Магістр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 360/12		Рік навчання 1 (5)
		Семестр 9 і 10-ий
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції ____ год.
		Практичні (семінарські) 118 год.
		Самостійна робота 220 год.
	Консультації 22 год.	
		Форма контролю: екзамен – 9 та 10 сем.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (німецька). Переклад Магістр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 360/12		Рік навчання 1 (6)
		Семестр 11 і 12-ий
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції ____ год.
		Практичні (семінарські) 46 год.
		Самостійна робота 270 год.
	Консультації 44 год.	
		Форма контролю: екзамен – 11 та 12 сем.

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Програма навчальної дисципліни «Основна іноземна мова», складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності 035 Філологія (Мова і література (німецька). Переклад.).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є усне і писемне мовлення, фонетичні і граматичні особливості сучасної німецької мови, знання яких дає можливість формувати лінгвістичну компетенцію студентів.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Основна іноземна мова (німецька)» тісно пов'язана з такими навчальними дисциплінами: «Бізнес-курс основної іноземної мови», «Кроскультурна комунікація», «Нові художні тенденції у літературі», «Спецкурс з лінгвістики», «Жанри та стилі», «Основи риторики та комунікативні стратегії перекладача», «Спецкурс з перекладу».

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів**:

1. Aussteiger und Randgruppen.
2. Altruismus als eine der menschlichen Tugenden.
3. Politik und unsere Zeit.
4. Universität und Weiterbildung.
5. Politisches, soziales und kulturelles Leben Deutschlands.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

3.1. **Мета** курсу полягає в тому, щоб навчити студента вільно вести бесіду та дискусію німецькою мовою, інтерпретувати та аналізувати прочитане, аргументовано відстоювати своє бачення проблеми, знайомлячись в той же час із життям та творчістю німецькомовних письменників. Окремий змістовий модуль присвячується роботі з лексикою ЗМІ. Робота з основними підручниками включає опрацювання текстів творів німецьких письменників, виконання лексичних вправ на засвоєння та розширення лексичного запасу, інтерпретацію прочитаного та дискусію з проблем цих творів. Завершується робота над кожним розділом (твором чи творами одного письменника) самостійною чи контрольною роботою для перевірки вивченого матеріалу – найчастіше у формі твору на одну із заданих тем.

Методологічною основою курсу є положення про діалектичну нерозривну єдність форми та змісту, що виражається в поєднанні інтерпретації змісту тексту із аналізом засобів його вираження, тобто когерентності тексту, під якою розуміється взаємозв'язок граматичних, лексичних, словотвірних та стилістичних засобів.

3.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є оволодіння лінгвістичною, комунікативною та лінгвокраїнознавчою компетентністю в сфері німецької мови.

3.3. Після закінчення курсу студент повинен **знати**:

- 8000-9000 лексичних одиниць (загальний обсяг активної лексики), не включаючи лексику, вивчену в школі;
- різноманітні фразеологічні одиниці, фразеологічні модифікації та фразеологічні інновації, мовні кліше та вирази щодо ведення дискусії;
- твори та біографії відомих німецьких письменників;
- схему та структуру комплексного лінгвістичного аналізу тексту;
- методику реферування статей;
- актуальні проблеми, висвітлені у німецькій та українській пресі;
- різні способи читання – detailliertes, selektives, globales Lesen;
- методику проведення та представлення проектної роботи (напр. Projektarbeit „Das Leben der alten Menschen in der Gesellschaft“), доповідей (напр. Vortrag halten zum Thema: „Altruismus und Egoismus“), групової роботи (Workshops);
- аналіз графіки (Grafik erläutern).

Студент повинен **вміти** користуватись всіма видами мовленнєвої діяльності (мовленням, аудіюванням, читанням, письмом) як природним засобом комунікації з дотриманням всіх граматичних, лексичних, фонетичних та стилістичних норм німецької мови, включаючи вміння адаптувати свій мовленнєвий досвід стосовно мовної підготовки слухачів:

- розуміти оригінальні літературно-художні наукові тексти та сучасну суспільно-політичну літературу;
- вміти правильно в лексичному, граматичному, стилістичному та графіко-морфологічному відношенні висловлювати свої думки, вести дискусію, відстоювати свої переконання німецькою мовою;
- вміти конспектувати, реферувати, анотувати тексти;
- вміти проводити лінгвістичний аналіз художніх, публіцистичних та суспільно-політичних текстів;

- вміти адаптувати оригінальні тексти для студентів з різним ступенем підготовки;
- вміти робити письмовий та усний переклад з німецької мови на рідну та з рідної на німецьку;
- вміти робити доповіді;
- вміти аналізувати графіку.

Особистісно-орієнтований підхід вимагає від викладача ретельного відбору матеріалу для самостійної та індивідуальної роботи, який повинен сприяти підвищенню мотивації до вивчення німецької мови.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 360 годин / 12 кредитів ECTS.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни представляється у вигляді таблиці 2.

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		Практ. (Семін.)	Конс.	Сам. роб.
1	2	3	4	5
Змістовий модуль I: Aussteiger und Randgruppen.				
Тема 1: Aussteiger aus der Geschichte. Gründe für das Aussteigen, Arten des Aussteigens, Reaktionen der Gesellschaft. Nicht in die Welt passen.	25	8	1	16
Тема 2: Jugendszenen bzw. Subkulturen: Aussteiger? Randgruppen? Streetwork: Kinder auf der Straße. Mobbing.	25	8	1	16
Тема 3: Erfolge und Niederlagen	26	8	2	16
Разом за змістовим модулем I	76	24	4	48
Змістовий модуль II: Altruismus als eine der menschlichen Tugenden.				
Тема 4: Das Problem der alleinstehenden alten Menschen in der Gesellschaft: Generationen. Altruismus – Egoismus.	26	8	2	16
Тема 5: Gesund und munter.	26	8	2	16
Разом за змістовим модулем II	52	16	4	32
Змістовий модуль III: Politik und unsere Zeit.				
Тема 6: Politik und unsere Zeit. Aus der aktuellen Problematik in Deutschland.	29	12	2	15
Тема 7: Aus der aktuellen Problematik in der Ukraine.	26	10	1	15
Разом за змістовим модулем III	55	22	3	30
Усього годин за I семестр	183	62	11	110
Змістовий модуль IV: Universität und Weiterbildung.				
Тема 8: Studieren in Deutschland. Kulturschock. Europa.	35	10	3	22
Тема 9:	36	12	2	22

Du bist, was du bist.				
Разом за змістовим модулем IV	71	22	5	44
Змістовий модуль V: Politisches, soziales und kulturelles Leben Deutschlands.				
Тема 10: Politik und politische Parteien in Deutschland. Aktuelle Probleme. Soziales Leben Deutschlands.	36	12	2	22
Тема 11: Die schöne Welt der Künste. Deutschland und Kultur.	36	12	2	22
Тема 12: Erinnerungen.	34	10	2	22
Разом за змістовим модулем V	106	34	6	66
Усього годин за II семестр	177	56	11	110
Усього годин за I та II семестри	360	118	22	220

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем Заочне відділення	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		Практ. (Семін.)	Конс.	Сам. роб.
1	2	3	4	5
Змістовий модуль I: Aussteiger und Randgruppen.				
Тема 1: Aussteiger aus der Geschichte. Gründe für das Aussteigen, Arten des Aussteigens, Reaktionen der Gesellschaft. Nicht in die Welt passen.	26	4	2	20
Тема 2: Jugendszenen bzw. Subkulturen: Aussteiger? Randgruppen? Streetwork: Kinder auf der Straße. Mobbing.	24	2	2	20
Тема 3: Erfolge und Niederlagen	26	4	4	18
Разом за змістовим модулем I	76	10	8	58
Змістовий модуль II: Altruismus als eine der menschlichen Tugenden.				
Тема 4: Das Problem der alleinstehenden alten Menschen in der Gesellschaft: Generationen. Altruismus – Egoismus.	30	4	4	22
Тема 5: Gesund und munter.	28	4	4	20
Разом за змістовим модулем II	58	8	8	42
Змістовий модуль III: Politik und unsere Zeit.				
Тема 6: Politik und unsere Zeit. Aus der aktuellen Problematik in Deutschland.	28	4	4	20
Тема 7: Aus der aktuellen Problematik in der Ukraine.	26	4	2	20
Разом за змістовим модулем III	54	8	6	40
Усього годин за I семестр	188	26	22	140
Змістовий модуль IV: Universität und Weiterbildung.				
Тема 8: Studieren in Deutschland. Kulturschock. Europa.	36	4	6	26

Тема 9: Du bist, was du bist.	34	4	4	26
Разом за змістовим модулем IV	70	8	10	52
Змістовий модуль V: Politisches, soziales und kulturelles Leben Deutschlands.				
Тема 10: Politik und politische Parteien in Deutschland. Aktuelle Probleme. Soziales Leben Deutschlands.	34	4	4	26
Тема 11: Die schöne Welt der Künste. Deutschland und Kultur.	34	4	4	26
Тема 12: Erinnerungen.	34	4	4	26
Разом за змістовим модулем V	102	12	12	78
Усього годин за II семестр	172	20	22	130
Усього годин за I та II семестри	360	46	44	270

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Самостійна робота студента включає:

Студент повинен самостійно опрацювати оригінальні художні твори німецькомовних письменників з розрахунку 100 сторінок на місяць, вміти передати із власною інтерпретацією зміст тексту, охарактеризувати образи героїв твору. Студент готує словничок по кожному твору, використовуючи незнайомі слова і вивчивши їх з розрахунку 2 слова на 1 сторінку (якщо набереться така кількість незнайомих слів), а також за вибором викладача перекласти кілька сторінок прочитаної книги.

Також студент виконує такі види діяльності:

1. Ознайомлення з життєвим шляхом авторів, чії твори вивчаються і аналізуються.
2. Написання домашніх творів по проблематиці опрацьованих творів сучасної німецької літератури.
3. Читання інших творів письменників, твори яких опрацьовуються, і короткі повідомлення про них.
4. Робота із словниками: фразеологічні словосполучення різних типів, їх значення, створення ситуацій на їх основі.
5. Переклад та реферування україномовних та німецькомовних статей із сфери науки, культури та політики німецькою мовою.
6. Опрацювання основної та навчальної літератури.
7. Виконання домашніх завдань та підготовка до практичних занять з німецької мови.
8. Опрацювання лексичних мінімумів, передбачених відповідно до тематики змістових модулів.
9. Усний і письмовий переклад речень і переказів текстів з німецької мови на українську і навпаки.
10. Комплексний лінгвістичний аналіз текстів.
11. Аналіз графіків.
12. Читання доповідей.

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Комплексна оцінка знань курсу “Основна іноземна мова (німецька)” проводиться за 100-бальною шкалою. Усі види навчальної діяльності студента оцінюються певною кількістю балів. Максимальна кількість балів на засвоєння усього матеріалу протягом вивчення курсу з урахуванням самостійної та індивідуальної роботи становить 40 балів.

Підсумковий контроль (60 балів) складається із двох частин і здійснюється у формі модульної контрольної роботи (30 балів) та усного іспиту (30 балів).

Розподіл балів за модулями: 9 семестр (для денної форми навчання) і 11 семестр (для заочної форми навчання)

Поточний контроль				Модульний контроль		Загальна кількість балів
Модуль 1			Модуль 2	Модуль 3		
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3	Самостійна робота	МКР	Іспит (усна відповідь)	
10	10	10	10	30	30	
40				60		100

Розподіл балів за модулями: 10 семестр (для денної форми навчання) і 12 семестр (для заочної форми навчання)

Поточний контроль			Модульний контроль		Загальна кількість балів
Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3		
ЗМ 4	ЗМ 5	Самостійна робота	МКР	Іспит (усна відповідь)	
15	15	10	30	30	
40			60		100

Поточний контроль здійснюється викладачем на практичних заняттях протягом семестру в межах відповідного навчального модуля в 5-ти бальній шкалі. При оцінюванні змістових модулів в 10 чи 15 балів додаються бали в 5 бальній шкалі відповідно до виконаних конкретних видів робіт (10 балів: аналіз графіки 5 балів та робота на практичному занятті 5 балів максимум; 15 балів: аналіз графіки 5 балів, читання доповіді 5 балів та робота на практичному занятті 5 балів максимум).

Відсутність студента на модульній контрольній роботі (тесті) оцінюється у "0" балів. Повторне складання модульного контролю для студента можливе при його відсутності з поважної причини.

Рівень знань студента оцінюється в балах, фіксується в журналі після вивчення кожного навчального модуля. Підсумкова оцінка за національною шкалою за семестр заноситься в заліково-екзаменаційну відомість.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студента

Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студента
5	Студент має системні, глибокі знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності, вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, аргументувати власні судження теоретичними і фактичними положеннями, підсумувати сказане висновками. Студент вільно володіє спеціальною термінологією, грамотно ілюструє відповідь прикладами, вміє комплексно застосовувати знання з інших дисциплін.
4	Знання студента є достатньо ґрунтовними, він правильно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, вміє аналізувати, встановлювати зв'язки між явищами, фактами, робити висновки. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями.

3	Студент демонструє посередні знання основних положень навчального матеріалу. Відповідь у цілому задовільна. Студент здатний аналізувати, порівнювати, робити висновки, наводити окремі приклади на підтвердження певних думок, застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях.
2	Студент демонструє низький рівень знань, здатний частково відтворити теоретичний матеріал відповідно до тексту підручника викладача, повторити за зразком певну операцію.
1	Студент може розрізнити об'єкт вивчення, фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, з допомогою викладача виконує елементарні завдання.

Критерії оцінювання знань студента на практичних заняттях

Згідно мети та завдань курсу викладачем підбираються різні форми та види контролю – як поточного, так і кінцевого, а також самоконтролю студентів.

При оцінюванні усного мовлення слід враховувати такі аспекти:

- діапазон (лексичний та загальний);
- правильність (граматична, лексичний контроль, соціолінгвістична відповідність);
- темп мовлення, наявність пауз;
- вимова (фонологічний контроль);
- взаємодія (реакція на репліки, її відповідність);
- зв'язність (створення зв'язного і суцільного висловлювання, використання складних граматичних структур, конекторів та засобів зв'язку)

При оцінюванні письма слід враховувати:

- правильність використання лексичних і граматичних елементів, організацію змісту, орфографічну правильність;
- соціолінгвістичну відповідність;
- логічний зв'язок речень з точки зору відомого / нового, часової зв'язності, причини / наслідку.

Окремі із вище зазначених категорій можна використовувати для оцінювання інших видів мовленнєвої діяльності.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів (максимум – 10 балів)

Бали	Критерії оцінювання
10-9	Оцінка „відмінно“ відповідає ставиться за бездоганне виконання завдань для самостійної роботи (граматично вірний і логічно побудований переказ прочитаного; відмінне опанування лексичного матеріалу; граматично, лексично та стилістично правильне оформлення літературного перекладу; відмінне виконання творчої роботи).
8-7	Оцінка „добре“ ставиться за хороше виконання завдань для самостійної роботи (логічний і граматично вірний переказ прочитаного із середнім застосуванням нового лексичного апарату; хороше володіння новими лексичними одиницями; стилістично правильне оформлення літературного перекладу з деякими граматичними або лексичними помилками; наявність незначних стилістичних помилок та не більше 3 орфографічних та граматичних помилок у творчій роботі).
6-5	Оцінка „задовільно“ ставиться за задовільне виконання студентом

	завдань для самостійної роботи (логічний і загалом граматично вірний переказ прочитаного із незначним застосуванням лексичного апарату; поверхнєве опанування нової лексики; незначне стилістичне відхилення перекладеного уривка, наявність у ньому граматичних і лексичних помилок; неповне висвітлення змісту творчої роботи та наявність у ній не більше 6 граматичних, лексичних, та орфографічних помилок).
4-0	Оцінка „незадовільно“ ставиться за незадовільне або ж часткове виконання студентом завдань для самостійної роботи (оформлення переказу без дотримання граматичних правил; незнання лексичного матеріалу; граматично, лексично та стилістично неправильне оформлення перекладу; невідповідність змісту темі творчої роботи).
0	Студент не виконав завдань для самостійної роботи

Критерії оцінювання знань студентів на іспиті

Іспит складається з двох частин: 1) написання підсумкової контрольної роботи (максимум – 30 балів) та 2) усна відповідь (максимум – 30 балів).

В оцінці знань студентів враховується:

- 1) достатність обсягу відповіді (повна, недостатньо повна, неповна);
- 2) обізнаність з основними поняттями, принципами, законами, правилами навчальної дисципліни;
- 3) логічність викладу матеріалу;
- 4) обґрунтованість власних міркувань;
- 5) уміння інтегрувати та диференціювати знання теоретичного матеріалу та застосовувати їх при виконанні практичних завдань.

Відповідь вважається *повною (30 балів)*, якщо студент повністю оволодів матеріалом, обізнаний з усіма поняттями і термінами навчального курсу і адекватно оперує ними під час відповідей на поставлені питання, а також посилається на наукові дослідження з навчальної дисципліни, ознайомлений зі спеціальною літературою; демонструє здатність аналізувати факти, аргументувати власні судження теоретичними і фактичними положеннями, підсумувати сказане висновками.

Відповідь вважається *недостатньо повною (20 балів)* за умов непоганого володіння знаннями з навчального предмету. Відповідь студента має бути правильною і обґрунтованою. Студент повинен продемонструвати знання теоретичного матеріалу, навички самостійної навчально-пізнавальної діяльності, здатність викладати матеріал в певній логічній послідовності. Допускаються незначні помилки, які не впливають на загальне розуміння викладеного матеріалу.

Відповідь вважається *неповною (10 балів)*, якщо продемонстровані знання з предмету носять фрагментарний і поверхневий характер. Теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Студент обізнаний з літературними джерелами з навчальної дисципліни, але не може дати достатньо критичної їх оцінки; допускає суттєві помилки, які порушують логіку викладення матеріалу.

Іспит вважається не складеним за умов неправильної або неповної відповіді, яка свідчить про нерозуміння поставленого завдання. Студент не володіє понятійно-категоріальним апаратом, необізнаний з літературою з навчальної дисципліни і допускає грубі помилки у викладенні матеріалу.

Шкала оцінювання

Таблиця 6

Оцінка в балах	Оцінка
----------------	--------

за всі види навчальної діяльності	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Іваненко С.М. "Linguostilistische Textinterpretation" / Іваненко С.М., Карпусь А.К. – Київ : Вища школа, 1998.
2. Лисецька Н., Хайдемейер В. Українсько-німецький розмовник : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Наталія Лисецька, Віра Хайдемейер. – 3-тє вид., доопр. і переробл. (Гриф МОН України). – Луцьк : Вежа-Друк, 2018. – 204 с.
3. Науменко А.М. Філологічний аналіз тексту / Науменко А.М. – Вінниця: Нова книга, 2005.
4. Прокопова Л.І. "Deutsch" / Прокопова Л.І., Ризванова Е.В. і ін. – Київ : Вища школа, 1992.
5. Apelt Mary L. Wortschatz und mehr. Übungen für die Mittel- und Oberstufe. Deutsch üben 9 / Apelt Mary L. – Ismaning : Hueber, 2005.
6. Aspekte Lehrbuch 3, von Koithan Ute, Schmitz Helen, Sieber Tanja, Sonntag Ralf. – Berlin und München : Langenscheidt KG, 2010. – 208 S.
7. Aspekte neu Lehrbuch 3 mit DVD C1, von Koithan Ute, Schmitz Helen, Sieber Tanja, Sonntag Ralf. – Stuttgart : Ernst Klett Sprachen, 2017. – 208 S.
8. Aspekte neu Lehr- und Arbeitsbuch 3, Teil 1 mit CD C1 zum Arbeitsbuch, von Koithan Ute, Schmitz Helen, Sieber Tanja, Sonntag Ralf. – Stuttgart : Ernst Klett Sprachen, 2017. – 200 S.
9. Aspekte neu Lehr- und Arbeitsbuch 3, Teil 2 mit CD C1 zum Arbeitsbuch, von Koithan Ute, Schmitz Helen, Sieber Tanja, Sonntag Ralf. – Stuttgart : Ernst Klett Sprachen, 2017. – 200 S.
10. Bahlmann C. Unterwegs. Deutsch als Fremdsprache. Materialienbuch / Bahlmann Clemens, Breindl Eva u.a. – Berlin-München-Wien : Langenscheidt, 2003.
11. Földeak Hans. Sag's besser! Arbeitsbuch für Fortgeschrittene. Deutsch üben 5, 6. / Földeak H. – Ismaning : Hueber, 2005.
12. Buscha A., Raven S., Linthout G. Erkundungen C1 / A. Buscha u.a. – Leipzig : SCHUBERT-Verlag, 2013.
13. Földeak Hans. Wörter und Sätze. Deutsch üben 11. / Földeak H. – Ismaning : Hueber, 2005.
14. Glotz-Kastanis Jo. Sprechen. Schreiben. Mitreden. Ein Übungsbuch zum Training von VORTRAG und AUFSATZ in der Oberstufe / Glotz-Kastanis Jo, Tippmann Doris. – Athen : CHR. KARABATOS, 2007.
15. Matzkowski B. „Wie interpretiere ich Modelle und Romane" / Matzkowski B. – Tübingen, 1999.
16. Richard Schmitt. Weg mit den typischen Fehlern! Deutsch üben 3, 4. / Richard Schmitt. – Ismaning : Hueber, 2005.
17. Quasthoff, Uwe. Deutsches Neologismenwörterbuch. Neue Wörter und Wortbedeutungen in der Gegenwartssprache / Quasthoff, Uwe. – Berlin : de Gruyter, 2007.
18. Schumann Johannes. Schwierige Wörter. Übungen zu Verben, Nomen und Adjektiven. Deutsch

- üben 3, 4. / Schumann Johannes. – Ismaning : Hueber, 2005.
19. Willkop Eva-Maria. Auf neuen Wegen. Deutsch als Fremdsprache für die Mittelstufe und Oberstufe / Willkop Eva-Maria, Wiemer Claudia u.a.. – Ismaning : Hueber, 2003.

Список лексикографічних джерел

1. Німецько-український фразеологічний словник / Сост. Гаврись В.І., Пророченко О.П. – Київ : Рад. шк., 1981. – 382 с.
2. Agricola E. Wörter und Wendungen. – Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich : Dudenverlag, 1992. – 818 S.
3. Duden. Das Bedeutungswörterbuch. Band 10. – Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich : Dudenverlag, 2002. – 1103 S.
4. Duden. Das Bildwörterbuch. Band 3. – Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich : Dudenverlag, 1995. – 385 S.
5. Duden. Deutsches Universal Wörterbuch A-Z. – Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich : Dudenverlag, 1996. – 1816 S.
6. Duden. Das Fremdwörterbuch. Band 5. – Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich : Dudenverlag, 2001. – 1056 S.
7. Duden. Das Herkunftswörterbuch. Band 7. – Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich : Dudenverlag, 1997 – 840S.
8. Duden. Das Stilwörterbuch. Band 2 – Mannheim, Wien, Zürich: Dudenverlag, 1970 – 846 S.
9. Duden. Die deutsche Sprache zur Jahrtausendwende. Hrsg. Karin M. Eichhoff – Cypes u. Rudolf Hoberg. – Mannheim. Leipzig. Wien. Zürich : Dudenverlag, 2000. – 344 S.
10. Duden. Die Grammatik. Band 4. – Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich : Dudenverlag, 1998. – 912 S.
11. Duden. Die sinn- und sachverwandten Wörter. Band 8. – Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich : Dudenverlag, 1998. – 858 S.
12. Duden. Redewendungen. Idiomatisches Wörterbuch. Band 11. – Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich : Dudenverlag, 1998. – 864 S.
13. Duden. Richtiges und gutes Deutsch. Band 9. – Mannheim : Dudenverlag, 1985. – 803 S.
14. Duden. Zitate und Aussprüche. Band 12. – Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich : Dudenverlag, 2002. – 959 S.
15. Karl Friedrich Wilhelm Wander. Deutsches Sprichwörterlexikon. Ein Hausschatz für das deutsche Volk. B. 4, Leipzig 1876 (Neudruck Darmstadt 1977), Sp. 1355.
16. Friedrich W. Moderne deutsche Idiomatik. Alphabetisches Wörterbuch mit Definitionen und Beispielen. – München : Max Hueber Verlag, 1995. – 565 S.
17. Kristian S. Weidenfeld. Lexikon der schönsten Sprichwörter und Zitate. – Berlin : Bassermann, 2000. – 400 S.
18. Lewandowski Th. Linguistisches Wörterbuch, in 3 Bdn.–Wiesbaden, 1990.– S.158-162.
19. WDG – Wörterbuch der deutschen Gegenwartssprache. Berlin, 1961 – 1977.

8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

Питання для підсумкового контролю на 9 семестр (для денної форми навчання) і 11 семестр (для заочної форми навчання):

1. Aussteiger und Randgruppen.
2. Suche nach alternativen Lebensformen.
3. Gründe für das Aussteigen und Arten des Aussteigens.
4. Reaktionen der Gesellschaft auf das Aussteigen und mögliche Folgen.
5. Berühmte Aussteiger aus der Geschichte.
6. Gesellschaftliche Randgruppen. Integration dieser Gruppen in die Gesellschaft.

7. Welche Personen gehören Ihrer Meinung nach zu einer Elite? Welche Arten der Elite kennen Sie?
8. Wer oder was legt in einer Gesellschaft fest, wer zu den Außenseitern gehört? Gibt es in allen Kulturen gleiche Maßstäbe?
9. „Das Wichtigste ist, von der Gesellschaft akzeptiert zu werden – auch wenn man sich manchmal gegen seine Überzeugung verhalten muss.“ Nehmen Sie zu dieser Aussage Stellung.
10. Die Förderung der Hochbegabten.
11. Subkulturen bzw. Jugendszenen.
12. Mobbing.
13. Streetwork: Kinder auf der Straße.
14. Die Problematik des Werks „Der Straßenraub“ von Paul Ernst.
15. Erfolge und Niederlagen.
16. Das Problem der alleinstehenden alten Menschen in der Gesellschaft.
17. Das Problem der alleinstehenden älteren Menschen nach der Novelle von J. Bobrowski „Brief aus Amerika“.
18. Der Altruismus als eine der menschlichen Tugenden nach der Novelle von J. Bobrowski „Betrachtung eines Bildes“.
19. Soll man sich aufs Altwerden vorbereiten?
20. Zielgruppe „jung gebliebene Alte“. Warum entdecken wir diese Neubewertung? Wer gehört zu dieser Gruppe?
21. Gesund und munter.
22. Meine individuelle Lektüre.
23. Charakteristik der literarischen Gestalten aus meiner individuellen Lektüre.
24. Erläuterung der Grafik.
25. Grammatische Inhalte.

Питання для підсумкового контролю на 10 семестр (для денної форми навчання) і 12 семестр (для заочної форми навчання):

1. Studieren in Deutschland.
2. Deutsche Universitäten.
3. Kulturschock.
4. Europa. Europäische Werte.
5. Du bist, was du bist.
6. Interessantes aus der Psychologie über Emotionen.
7. Hirnforschung und Geschlechterverhalten.
8. Hochbegabte.
9. Erziehung: Alles nicht so einfach.
10. Persönlichkeiten aus dem In- und Ausland, die für das Thema „Psychologie“ interessant sind.
11. Politik und politische Parteien in Deutschland.
12. Die aktuelle Problematik aus der Presse.
13. Soziales Leben Deutschlands.
14. Die schöne Welt der Künste.
15. Kreativität.
16. Leseratten.
17. Persönlichkeiten aus dem In- und Ausland, die für das Thema „Kunst“ interessant sind.
18. Deutschland und Kultur.
19. Erinnerungen.
20. Erinnern und Vergessen. Hauptsysteme unseres Gedächtnisses.
21. Falsche Erinnerungen.

22. Meine individuelle Lektüre.
23. Charakteristik der literarischen Gestalten aus meiner individuellen Lektüre.
24. Erläuterung der Grafik.
25. Grammatische Inhalte.